

afløst paa en Tid, hvor Arbeidspriserne ere saa høie, og hvor de altsaa, hvis der ikke skulde herske en særdeles Stemning hos Afsløsningsmændene til at begunstige dem, kunde være udsatte for at komme til at give en højere Betaling, end de i den tilkommende Tid kunne faae for deres Arbeide, er en ganske anden anden Sag, som jeg vil lade staae ved sit Værd. Men det er vist, at Tabet for dem, hvis det virkelig er et Tab, de lide ved, at Afsløsningen ikke foregaaer, er ikke at regne for Noget ved Siden af det Tab, som den Afgiftsberettigede lide ved, at han overrasses ved at savne sit Arbeide paa en Tid, hvor han ikke i Forveien derom var underrettet. Dersom der er Omstændigheder, der gjøre det vanskeligere for den Arbeidspligtige at benytte sig af Loven, end det var paa den Tid, Loven isjor blev givet, saa er det jo nok Noget, som er de Arbeidsberettigede aldeles utilregneligt, og der er altsaa aldeles ingen retfærdig Grund for, at de skulle lide derunder, hvilket ogsaa forhen af en høitæret Landsthingsmand er udtalt. Naar jeg siger, at det med Hensyn til dem er ganske utilregneligt, vil jeg ingenlunde have sagt, at det er Andre tilregneligt; jeg troer ikke, at der er Noget, man kan tilregne de Omstændigheder, der gjøre, at Afsløsningen maaskee gaaer noget langsommere for sig, end der under andre Omstændigheder kunde være, men det er Noget, som med Hensyn til den nærværende Afgjørelse er aldeles ligegyldigt; det er nok, at det ikke kan tilregnes de Arbeidsberettigede, og at man altsaa ikke fra nogen Side har nogen billig Grund til at give en Lov, som i saa høi Grad paafører dem Ulemper, blot fordi man muligt derved kan afværge Ulemper fra den anden Parts Side.

Treschow: Idet jeg i alle Dele skal henholde mig til hvad den sidste ærede Taler har forebragt, maa jeg tillade mig at lægge Thinget paa Hjerte Betragtningen af den Vanskelighed og Beføstning, som det for nærværende Tid medfører paa Landet at tilveiebringe den fornødne Arbeidskraft, hvilket har sine naturlige Grunde i, at 40,000 Mennesker eller maaskee derover, som ellers, idetmindste for den største Deel, bruges til Landvæsenet, nu ere unddragne fra at beskæftige sig dermed og

komme dem til Hjælp, som kunde trænge til deres Arbeide. Dette medfører, hvad der jo ingenlunde er ubekjendt, at Daglonnen, selv udenfor Høsttiden, i den senere Tid har været 3 Mark, og i Høsttiden har den jo været fra 3 Mark til 1 Rbd. Det er ligeledes Thinget bekjendt, at de Afsløsninger, som man venter at skulle finde Sted, med Hensyn til Huusmandsarbeidet, rimeligviis vilde gaae ud paa et Maximum af 24 Skilling for en Dag, og maaskee det end ikke vil stige dertil. Naar man nu sammenholder disse Størrelser med hinanden, saa vil Enhver indsee, at man ikke paa en Tid, hvor Producternes Priser kun daarligt svare til Beføstningen ved Driften, burde virke til at forhøje disse; men det er ikke nok med, at Arbeidspriserne saaledes ere høie, det er endog saa paa sine Steder høist vanskeligt, ja næsten umuligt, at tilveiebringe den fornødne Arbeidskraft, og herimod bør jo Thinget virke. Det fortjener vist ogsaa at komme i Betragtning, hvad den sidste ærede Taler udhævede med Hensyn til de Arbeidspligtiges Stilling, forsaavidt som ikke Afsløsning kan opnaaes, hvilket jo ingenlunde er nogen Umulighed, at de jo ikke vilde være værre farnede, fordi de eet Aar ikke skulle kunne blive nødte til at vedblive at præstere det Arbeide, som de hidtil have præsteret, hvorimod de, som have benyttet deres Arbeide, vilde være langt værre farnede, hvis de til en Tid, da de ellers kunde gjøre Regning paa at benytte dette Arbeide, maatte, saa at stige uden foregaaende Varfæl, see sig det berøvede. Jeg skjønner saaledes ikke rettere, end at det ikke alene er en Ubillighed, men og en Uretfærdighed, om man vil indskrænke det Tidspunkt, som tidligere i Landsthinget har været vedtaget for at være det sidste, inden hvilket det skulde være normeret, om Afsløsning vilde finde Sted eller ikke.

Dreier: Da Sagen forrige Gang var for her i Thinget, nægtede jeg ikke, at der var Endeel, og maaskee Meget, der talte for en Bestemmelse af den Bestaaffenhed som den, det nu foreliggende Omendringforslag indeholder. Men jeg tillod mig tillige at udtale, at jeg troede, der vare overveiende Grunde for desuagtet at gaae over til Lovforslaget uden en saadan Forandring, og jeg udtalte, at Byrden